

Népmese

A HÍD novemberi számában közöltük Ortutay Gyula „Paraszt-ságunk élete” című könyvének egy részét a magyar népmese kialakulásának társadalmi okairól. Biztosan mindenki érdeklődéssel olvassa az alábbi népmesét, amit mutatóba közlünk Ortutay népmese-gyűjteményéből. „Nyíri és rétközi parasztnesék” címen adta ki e gyűjteményét a Szegedi Fiatalok Művészeti Kollégiuma.

Eccer elindult egy orosz pap barna kenyeret keresni, mert a fehéret már megunta enni. Találkozik két vándoremberrel. Azt kérdezik: „Hova megy tisztelendő úr?” „Megyek barna kenyeret keresni, mer a fehéret meguntam már enni.” Ekkor összenézett a két vándorló s azt mongya az egyik csendesen: „Vedd ki a kötőféket a táskából. Vágd csak ennek a papnak a fejéhez.” Oda-vágta a fejéhez, a pap egy nagy lónak változott. Megyen arra egy szegényember. Kérdik, hová megy? „Megyek a vásárra egy lovat venni. Sok gyermekem van, nem bírom tartani.” „Na vidd ezt a lovat, egy esztendeig használd. De ennek nem szabad egyebet adni, csak gyalult forgácsot. Esztendeig használd, akkor itt leszünk, hozd vissza ide.” Visszavitte a szegényember esztendő múlva. Ott vót a két vándorló. Azt kérdezték tőle: „Mit kerestél evvel a lóval, szegényember?” Asz mongya, hogy: „Kerestem már egy lovat.” „No vidd vissza még egy esztendeig és keress rajta. De nem szabad neki adni semmit, csak gyalult forgácsot.” Mikor letött az esztendő, újra megkérdezték: „Mit kerestél rajta?” „Kerestem még egy lovat. Evvel három van.” No vidd vissza még egy esztendeig, még keress rajta.” Kerestett még esztendeig egy szekeret. Akkor azt mongya az egyik vándorló: „No vidd el ezt a lovat ebbe a faluba. Kösd be az orosz pap istállójába.” Bekötötte az ember a lovat az istállóba. De mán az orosz papné igen szegény vót. Nem vót neki csak egy rossz tehénke. Kiment a papné jókor reggel fejni a tehénkét, hát a ló odafarol és odapiszkol. Kapta az orosz papné a vasvillát és a rossz lovat jól megvillázta. Addig dörzsölgette a ló a fejéhez a kötőféket, hogy kidörzsölődött a fejéből. Visszavált papnak. Bemegyen a házba, azt mongya a felesége: „Hát te ember hun vótál?” „Hun vótam? Te is végig vertél a vasvillával. Ló vótam én három esztendeig. Nem ettem csak forgácsot.” Le vót soványodva a kövér pap.

Mondotta: **Kapitány Mihály**, 76 éves, dohányos, Tiszabercel.